

MILJØstyrelsen
Jura

10. juni 2005
1012/105-0011
hhi/

Notat om resultatet af 2. partsmøde under Århuskonventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet

Andet partsmøde under Århuskonventionen blev afholdt den 25.-27. maj 2005 i Almaty, Kazakhstan.

Der blev på partsmødet truffet en række beslutninger om det videre arbejde under konventionen. Desuden blev der vedtaget en ændring af konventionen vedrørende offentlighedens inddragelse i beslutningsprocesser om GMO'er.

Danmark anser resultatet for tilfredsstillende.

Det blev besluttet, at det 3. partsmøde skal afholdes i 2008, og Bureauet fik mandat til at afklare, hvor mødet skal finde sted. Følgende lande blev valgt til Bureauet: Polen, Belgien, Itá lien, Norge, Kazakhstan, Letland, Tadjekistan. Norge skal varetage formandsposten.

Indholdsmæssige emner:

Nedenfor følger en gennemgang af de væsentligste indholdsmæssige emner på mødet.

• Almaty Erklæringen

Der blev vedtaget en Almaty Erklæring, hvor det bl.a. fastslås, at den langsigtede strategiske vision for konventionen er at sikre rettighederne til et miljødemokrati med henblik på at forbedre miljøtilstanden og fremskynde en bæredygtig udvikling i den pan-Europæiske region og globalt. Implementering og overholdelse af henholdsvis Århuskonventionen og den tilhørende protokol om registrering af forurening fra enkeltvirksomheder (PRTR-protokollen) angives som parternes højeste prioritet.

• Protokollen om elektronisk forureningsregister (PRTR)

Indtil videre har 37 lande underskrevet Protokollen om elektronisk forureningsregister. EU, Kazakhstan og Tadjikistan meddelte, at de regner med at ratificere i nær fremtid. Protokollen forventes at træde i kraft i 2008, hvor det første partsmøde også ventes afholdt evt. i tilknytning til 3. partsmøde under Århuskonventionen. Parterne støttede generelt udviklingen af en separat forretningsorden og overholdelsesmekanisme for protokollen, hvor der ved udarbej-

delsen vil blive taget udgangspunkt i konventionens forretningsorden og overholdelsesmekanisme.

- **Offentlighedens deltagelse i beslutningsprocesser vedr. GMO'er**

Parterne opnåede på mødet enighed om en beslutning om en konventionsændring vedrørende offentlighedens deltagelse i beslutningsprocesser for GMO'er.

Der var fremlagt 5 forslag til en konventionsændring, som indeholdt varierende grader af forpligtelse til at inddrage offentligheden. EU fremlagde ved mødets start et kompromisforslag, som gør at EU kan undgå at ændre EU's interne GMO-lovgivning, men samtidig indebærer bindende regler for inddragelse af offentligheden. Forslaget indeholdt også en henvisning til, at nationale regler om inddragelse af offentligheden bør supplere og underbygge nationale regler, som implementerer Cartagena-protokollen om Biosikkerhed. Forslaget blev positivt modtaget af ikke-EU-landene, og blev vedtaget med nogle mindre ændringer.

- **Adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet**

Der blev truffet beslutning om adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, som indeholder en række anbefalinger til fortsat praktisk arbejde med bl.a. erfaringsudveksling parterne imellem og undersøgelse af mulighederne for begrænsning af barrierer – herunder økonomiske - for at få sager prøvet, søgsmålskompetence, udvikling af informations- og uddannelsesmateriale, effektive retsmidler, mulighederne for anvendelse af alternative konflikt-løsningsmetoder og mulighederne for at dele og udbrede kendskabet til disse erfaringer. Arbejdet skal fortsætte i en ekspertarbejdsgruppe.

- **Elektronisk informationsværktøjer**

Der blev truffet en beslutning om elektroniske informationsværktøjer, der lægger op til at samle kapacitetsopbygning og kommunikation via nettet, samt anbefaler parterne at udarbejde en kommunikationsstrategi og en informations- og gennemførelsesplan. Arbejdet skal fortsætte i en ekspertarbejdsgruppe.

- **Offentlighedens deltagelse i internationale fora**

Der blev truffet beslutning om retningslinier for offentlighedens deltagelse i internationale fora. Retningslinierne udmønter forpligtelsen i konventionen, hvorefter parterne internationalt skal arbejde for, at konventionens principper indarbejdes i internationale beslutningsprocesser m.v. Der vil blive nedsat en ekspertarbejdsgruppe, der skal sørge for fortsatte konsultationer med øvrige internationale fora om retningslinierne, og der er lagt op til en revurdering af retningslinierne ved næste partsmøde.

- **Overholdelse**

Parterne skulle for første gang tage stilling til Overholdelseskomiteens vurderinger af parternes manglende overholdelse af konventionen. Komiteen, der blev nedsat under 1. partsmøde-

de, havde vurderet, at der var tale om manglende overholdelse i 4 sager (Kazakhstan (2), Turkmenistan og Ukraine).

Det blev på partsmødet vedtaget, at der skal træffes en individuel beslutning for hver af de parter, hvor der er konstateret manglende overholdelse. Partsmødet vedtog således 3 individuelle beslutninger med forslag til foranstaltninger, anmodninger og anbefalinger i de konkrete sager vedrørende henholdsvis Kazakhstan, Ukraine og Turkmenistan.

Komiteen havde konstateret en udpræget træghed i berørte parters deltagelse i konsultationer og høringer i forbindelse med komiteens behandling af sager. Partsmødet vedtog derfor en generel beslutning om overholdelse, hvor parter, der er indbragt for komiteen, opfordres til at samarbejde aktivt og afgive høringssvar i forbindelse med en sags behandling. Herudover blev det bl.a. vedtaget, at antallet af medlemmer i komiteen skal øges fra 8 til 9 medlemmer med effekt fra det 3. partsmøde. Dette skyldes, at Overholdelseskomiteen forudser en stigning i antallet af sager for komiteen grundet forøgelsen af antallet af parter i konventionen.

- **Implementeringsrapporter**

Status for implementeringsrapporterne blev diskuteret. 4 parter ud af 30 mangler at aflevere implementeringsrapporter. Der blev vedtaget en beslutning af administrativ karakter vedrørende fremtidige afrapporteringsrunder herunder om frister, oversættelse etc.

- **Finansielle forhold**

Der blev på mødet vedtaget en beslutning om finansiering af konventionen, hvorefter finansieringen skal ske efter princippet om en ligelig fordeling af byrderne. Det er imidlertid fortsat baseret på frivillighed med et differentieret bidragssystem, hvor parterne kan vælge at yde bidrag på andele på henholdsvis på 20.000 US dollars eller 500 US dollars alt efter økonomisk formåen.

- **Arbejdsprogram for 2006-2008**

Der blev vedtaget beslutning om arbejdsprogrammet for 2006-2008, hvori de fremtidige arbejdsopgaver under konventionen afspejles.

Det blev besluttet at give prioritet til nedenstående emner i nævnte rækkefølge:

- (i) Overholdelse og implementering herunder uddannelse (capacitybuilding)
- (ii) Elektronisk forureningsregister (PRTR)
- (iii) Elektronisk udveksling af information, herunder elektroniske informationsværktøjer
- (iv) Adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet
- (v) Genetiske modificerede organismer

- **Strategisk langtidsplanlægning**

Der blev vedtaget en beslutning om strategisk langtidsplanlægning, hvorefter Parternes arbejdsgruppe skal udvikle en 5-årig strategi for konventionen med start året efter det 3. partsmøde. Planen skal danne rammen for udarbejdelsen af fremtidige arbejdsprogrammer, og vil

være et vigtigt redskab i den videre udvikling og implementering af konventionen. Følgende elementer skal indgå i planen:

- Vision/mission
- Fokusområder og disses specifikke formål og mål
- Indikative typer af aktiviteter
- Implementeringspartnere
- Rammerne for implementeringen af den strategiske plan.